

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:**

Shandon Rapid-Chrome Kwik Diff Solution 1 – Methanol Fixative

Stofnavn: Methanol

CAS-nr.: 67-56-1

EINECS-nr.: 200-659-6

INDEX-nr.: 603-001-00-X

REACH-REG.-nr.: -

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Til forskning og analyse. Udelukkende til erhvervsmæssig brug.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

AXLAB A/S

Bygstubben 4 Tlf. 35 43 18 81

2950 Vedbæk Fax 35 43 00 73

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): torben@axlab.dk

1.4. Nødtelefon:

82 12 12 12 (Giftlinjen - døgnåben alle dage).

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Meget brandfarlig og giftig væske med langtidsvirkninger.

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 2;H225 Acute Tox. 3;H301+H311+H331 STOT SE 1;H370

2.2. Mærkningselementer:

Indeholder: Methanol, ethylenglycol

FARE

H225: Meget brandfarlig væske og damp.

H301+H311+H331: Giftig ved indtagelse, hudkontakt eller indånding.

H370: Forårsager organskader.

P210: Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader. Rygning forbudt.

P280: Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

P260: Indånd ikke tåge/damp.

P301+P310: I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge.

P304+P340+P311: VED INDÅNDING: Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vejrtrækningen lettes. Ring til en GIFTINFORMATION/læge.

P308+P311: VED eksponering eller mistanke om eksponering: Ring til en GIFTINFORMATION/læge.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.1. Stoffer:**

% w/w	Stofnavn	CAS	EF-nr.	Index-nr.	REACHreg.nr.	Stofklassificering	Note
100	Methanol	67-56-1	200-659-6	603-001-00-X	-	Flam. Liq. 2;H225 Acute Tox.3;H301+H311+H331 STOT SE 1;H370	1

1) Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

- Indånding: Bring personen i frisk luft. **Lette tilfælde:** Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.
Svære tilfælde: Bevidstløse lejres i aflåst sideleje med hovedet lavt og holdes varme. Er vejrtrækningen stoppet, gives kunstigt åndedræt. Tilkald straks læge eller ambulance.
- Hud: Forurenede tøj fjernes straks. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Ved hududslæt, sår eller andre hudgener: Søg læge.
- Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Søg i alle tilfælde læge. Skyllningen fortsættes under transport til læge/sygehus.
- Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Tilkald straks ambulance.
Hvis øjeblikkelig lægehjælp ikke er mulig: **Fremkald opkastning** (evt. finger i halsen). Hold hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne.
- Forbrænding: Skyl med vand indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylningen ikke fastbrændt tøj fra det forbrændte område.
Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylningen, indtil en læge har overtaget behandlingen.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Giftig ved indtagelse, hudkontakt og indånding. Indånding kan medføre hovedpine, kvalme, svimmelhed, mavesmerter, dødsighed, synsforstyrrelser, opkastning og i større mængder bevidstløshed og blindhed. Organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Ved indtagelse: Tilkald straks læge eller ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Vandtåge (aldrig vandstråle - spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes giftige gasser: Primært carbonoxider

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Brug trykluftmaske ved kraftig røgdudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Fjern antændelseskilder. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Opsuges med klud, granulat eller lign. Større mængder opsamles med ikke-brandbart granulat eller lign. Opsamles i egnede beholdere. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvielse til andre punkter: Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå indånding af dampe. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Skift straks forurenede tøj. Vask straks, hvis huden bliver forurenede. Der skal være adgang til vand, øjenskylleflaske og nødburser. Kan bevirke bevidsthedssvækkelse. Stor forsigtighed tilrådes ved bilkørsel og maskinbetjening. Må aldrig anvendes i nærheden af ild, gnister eller varme overflader. Rygning forbudt. Såfremt arbejdsprocessen er klassificeret iht. At/Beredskabsstyrelsens bestemmelser, skal elektriske installationer m.v. overholde Sikkerhedsstyrelsens bestemmelser. Normalt anses brand- og eksplosionsfare for effektivt forebygget, når dampkoncentrationen er under 25 % af nedre eksplosionsgrænse. God praksis er højst 10 % af nedre eksplosionsgrænse.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Opbevares i originalbeholderen på et tørt, køligt og velventileret sted. Under lås. Brandsikkert. Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag. Brandfareklasse: I-1 (Flammepunkt < 23°C Blandbar med vand). 1 oplagsenhed = 1 liter.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

At-grænseværdi (Bek. 507 af 17.05.2011 med senere ændringer):

200 ppm = 260 mg/m³ **EH** Methanol

E = Stoffet har en EF-grænseværdi.

H = Kan optages gennem huden.

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

Indånding: Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend godkendt maske (EN140) med gasfilter type Ax (brunt mod organiske dampe). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger. Ved større koncentrationer: anvend luftforsynet åndedrætsværn (EN14594).

Hud: Brug beskyttelsehandsker (EN374) f.eks. af butyl. Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstiden for alle indholdsstoffer, så det må anbefales at udskifte handsken ved spild på denne.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller (EN166) ved risiko for øjenkontakt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende:	Lysegrøn væske
Lugt:	Karakteristisk
Lugttærskel:	Ikke bestemt
pH:	Ikke bestemt
Smeltepunkt (°C):	-98
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	64,5
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	12
Fordampningshastighed (n-butylacetat=1):	5,9
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke bestemt
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol.-%):	31%/6%
Damptryk (hPa, 20°C):	97
Dampmassefylde (luft=1):	1,1
Relativ massefylde (g/ml):	~1
Opløselighed:	Blandbar
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke bestemt
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (mPas, 20°C):	Ikke bestemt
Eksplorative egenskaber:	Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft
Oxiderende egenskaber:	Ikke relevant
9.2. Andre oplysninger:	Ingen kendte

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige data.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7.

Antændeligt ved temperaturer over flammepunktet. Dampene kan antændes af f.eks. en gnist, en varm flade eller en glød.

Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft. Dampene er ved almindelige temperaturer tungere end luft og kan spredes langs gulv m.v.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå dannelse af gnister og gløder samt opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Stærke oxidationsmidler

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:**

Fareklasse	Data (Methanol)	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 83 mg/l/4H	Ikke oplyst	IUCLID
Dermal	LD ₅₀ (kanin) = 15.800 mg/kg	Ikke oplyst	IUCLID
Oral	LD ₅₀ (rotte) = 5628 mg/kg	Ikke oplyst	IUCLID
Ætsning/irritation:	Moderat øjenirritation, kanin	Draize	IUCLID
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, marsvin	Buehler	IUCLID
CMR:	Ingen carcinogenicitet, mus Data for mutagenicitet er ikke entydige TD _{Lo} (hunrotte, oral) = 5,2 ml/kg, 10D efter undfangelse: "Effects on embryo or foetus" TC _{Lo} (rotte, inhalation) = 1000 ppm: "Paternal and maternal effects"	Diverse Diverse Multigenerations	IUCLID IUCLID RTECS
		Ikke oplyst	RTECS

Sandsynlige eksponeringsveje: Lunger, hud og mave-tarmkanal.

Symptomer:

Indånding: Kan medføre irritation af luftvejene. Ved høje koncentrationer kan der komme stikken i næsen, hoste, utilpashed, kvalme, sløvhed, svimmelhed, omtågethed, åndenød, hovedpine og evt. bevidstløshed. Høje koncentrationer kan give anledning til dannelse af vand i lungerne (lungeødem). Vær opmærksom på, at symptomerne (åndenød) kan opstå flere timer efter påvirkningen.

Hud: Irritation med rødme og smerte. Virker affedtende. Methanol kan optages gennem huden og kan give symptomer som nævnt under "Indånding".

Øjne: Irritation med rødme, smerter og tågesyn.

Indtagelse: Irritation af slimhinderne i mund og mave-tarmkanal, kvalme, opkastning, mavesmerter, svimmelhed og sløvhed. Methanol optaget via mave-tarmkanalen kan medføre symptomer som beruselse, omtågethed, synsforstyrrelser og evt. bevidstløshed og blindhed.

Kroniske virkninger:

Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader). Langvarig eller gentagen hudkontakt kan medføre eksem og betændelse pga. udtørring.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet:**

Akvatisk	Data (Methanol)	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) = >10000 mg/l (Methanol)	Ikke oplyst	Ikke oplyst
Krebsdyr	EC ₅₀ (Ceriodaphnia dubia, 48h) = 11 mg/l	Ikke oplyst (FW)	IUCLID
Alger	IC ₅₀ (Pseudokirchneriella subcapitata, 96h) = 15300 mg/l	Ikke oplyst (FW)	EPA Ecotox

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Methanol er hurtigt nedbrydeligt (OECD 301).

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Methanol: Log K_{ow} < 1 - Ingen signifikant bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:

Methanol: K_{oc} < 1 - Meget stor mobilitet i forventes i jordmiljøer.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling:**

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikaliegruppe: EAK-kode:

H 16 05 06 (rester)

H/Z 15 02 02 (absorptionsmidler forurenede med produktet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nr.: 1230

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): METHANOL

14.3. Transportfareklasse(r): 3 + 6.1

14.4. Emballagegruppe: II

14.5. Miljøfarer: Ingen

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Tunnelrestriktionskode: D/E

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. dog Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

Pr.nr.: Skal ikke anmeldes - se punkt 16.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

H225: Meget brandfarlig væske og damp.

H301+H311+H331: Giftig ved indtagelse, hudkontakt eller indånding.

H370: Forårsager organskader.

Forkortelser:

At. = Arbejdstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

IC₅₀ = Inhibitory Concentration 50 % (Hæmningskoncentration 50 %)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)

LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)

TC_{Lo} = Toxic Concentration Low (Laveste skadelige koncentration)

TD_{Lo} = Toxic Dose Low (Laveste skadelige dosis)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

EPA Ecotox = US Environmental Protection Agency (database over økotoksikologiske data for kemiske stoffer)

ECHA = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside.

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International kemikaliedatabase med information om kemiske stoffer)

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer)

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Produktet må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Yderligere oplysninger:

Produktet skal ikke anmeldes til Produktregistret, da det importeres/produceres i mængder under 100 kg/år.

Ændringer siden forudgående version:

1,2,3,7,8,16

Udarbejdet af: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / AP – kvalitetskontrol PW